Деп. НЗОС - НБУ

Възприемане на заплахата и горовност за реакция в ситуация на повишена радиоактивност

Петър Кърджилов СУ ФЖМК

Секция “Екология и екологизация”

Екологизация, 2011

02-04 6 11

акценти

- **Въпросът за защита на населението от ПРА в България в контекста на авариите в Чернобил и Фукушима**
- **Съобщението при риск комуникация: Разширен модел на паралелен процес от Ким Уит** (Мичигански университет)
- **Проучване на възприемането на заплахата от ПРА и готовността за реакция в България**

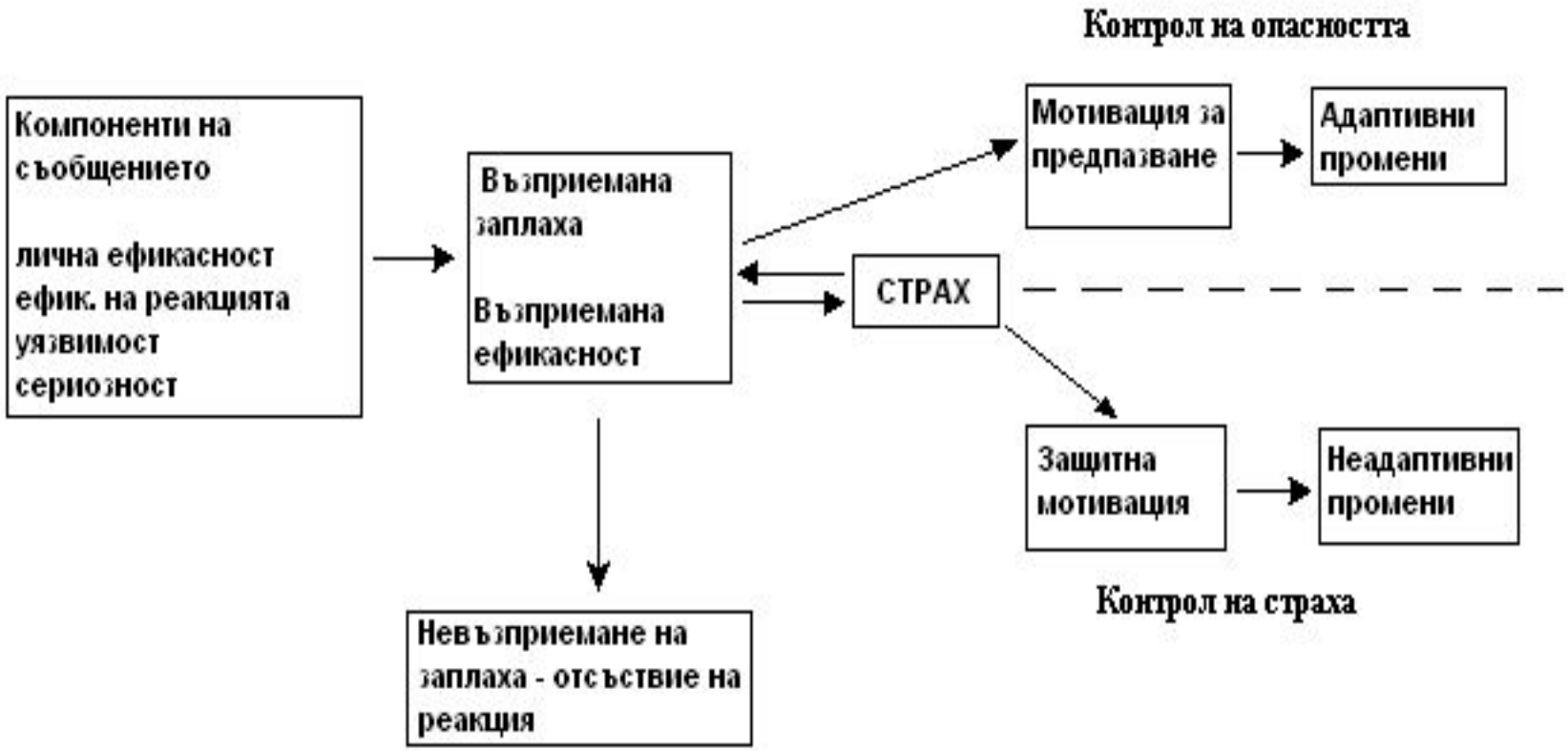

Фиг. 1 Разширен модел на паралелен процес (Witte, 1992)

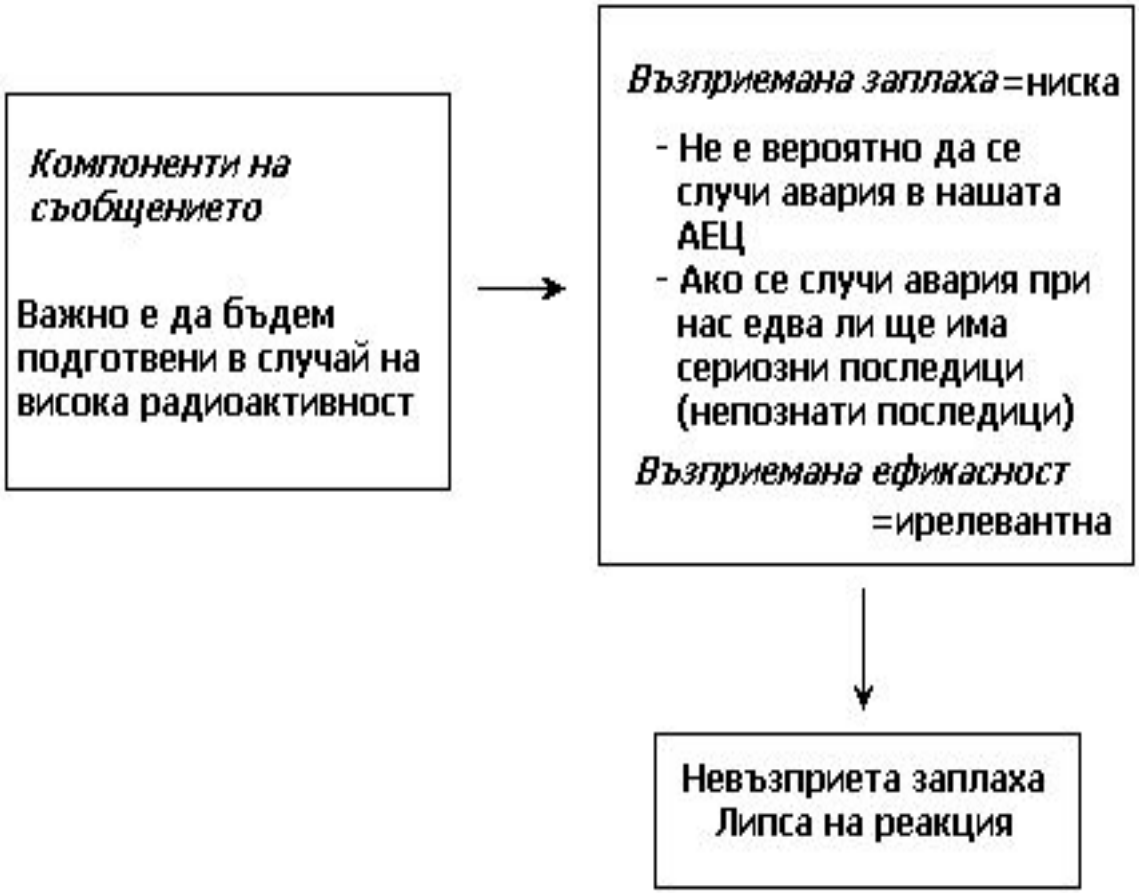

Фиг. 2 Поведение при ниска заплаха

Фиг. 3 Поведение при висока заплаха и ниска (или нулева) ефикасност

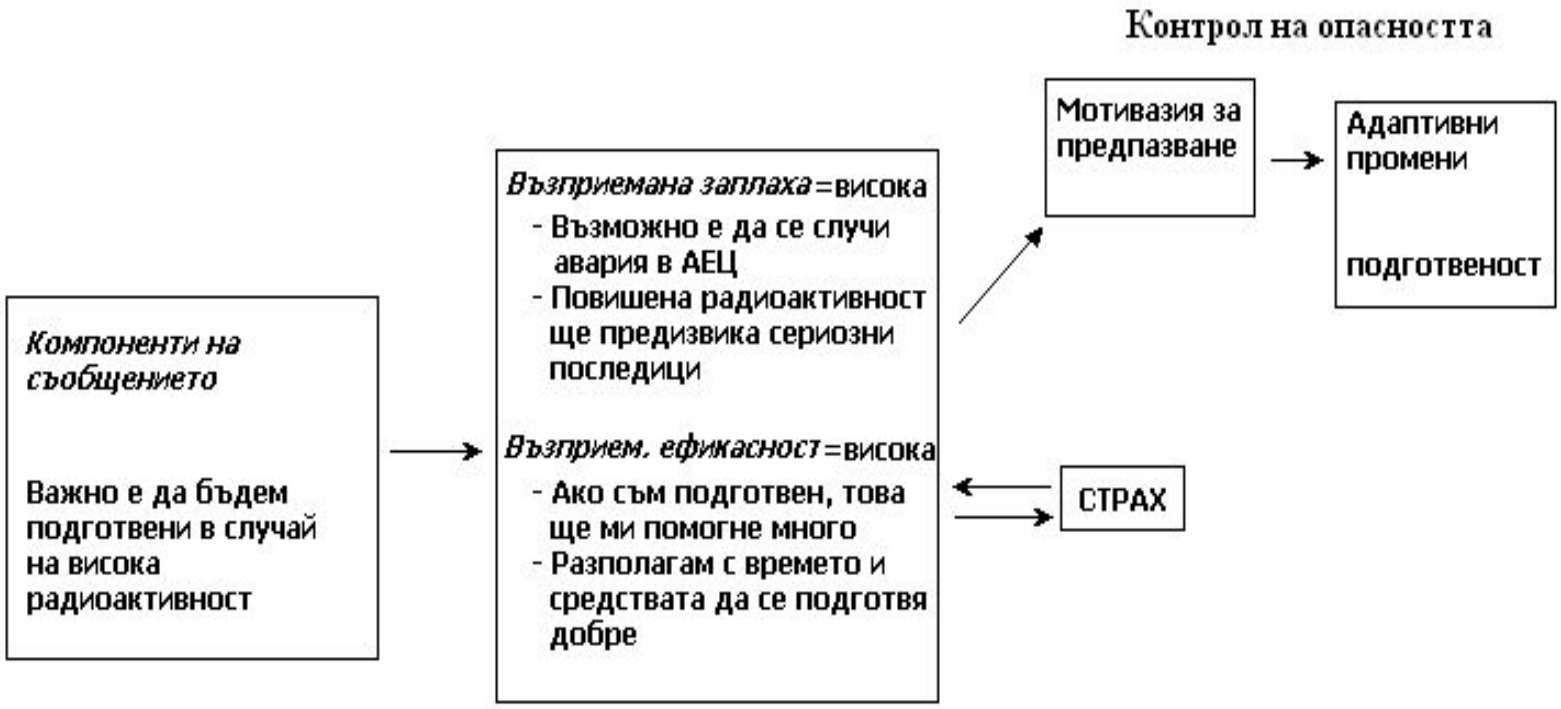

Фиг. 4 Поведение при висока заплаха и висока ефикасност

АНКЕТНА КАРТА: Компоненти на възприеманата заплаха и ефикасност при повишена радиоактивност

Променлива	*Ключов въпрос*
Възприемана уязвимост	**Доколко е възможно да се случи повишена радиоактивност в мястото, където живеете?**
Възприемана сериозност	**Какви биха били последиците за здравето и околната среда при радиационно облъчване?**
Ефикасност на реакцията	**Според Вас сигурни и ефективни ли са препоръчаните от институциите мерки за защита от ПРА?**
Лична ефикасност	**Имате ли нужните умения и ресурси, за да предприемете препоръчаното от институциите поведение?**

ВЪЗПРИЕМАНА УЯЗВИМОСТ

До колко в възможно да се случи повишена радиоактивност в мястото, където живеете?

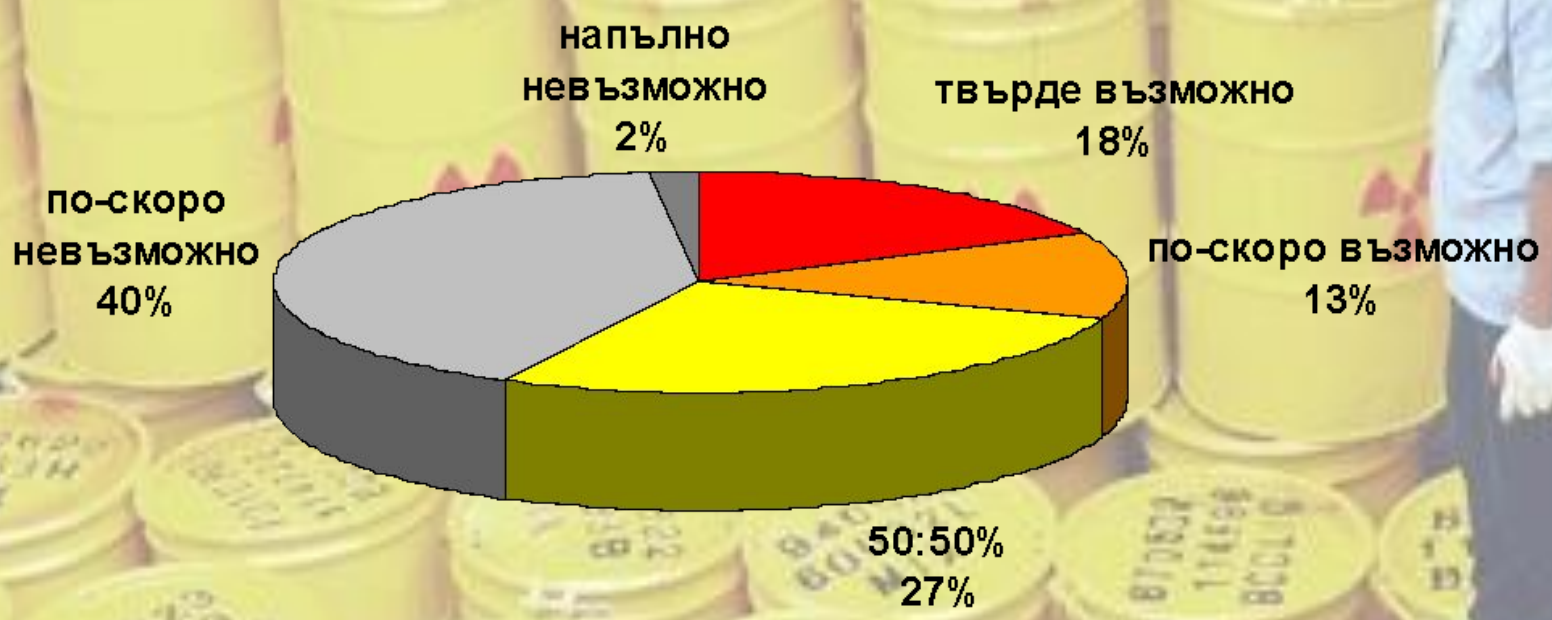

ВЪЗПРИЕМАНА СЕРИОЗНОСТ

Какви, според Вас, биха били последиците за здравето и околната среда при радиоактивно облъчване?

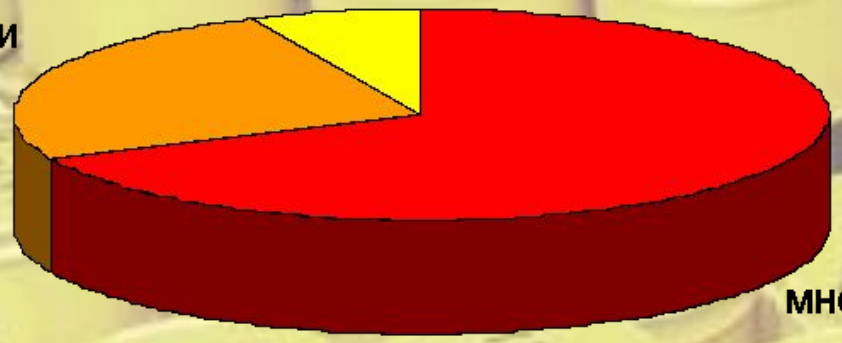

ПОСОЧЕНИ МЕРКИ

Избройте мерките за защита, препоръчани от институциите: самостоятелни и при техен сигнал

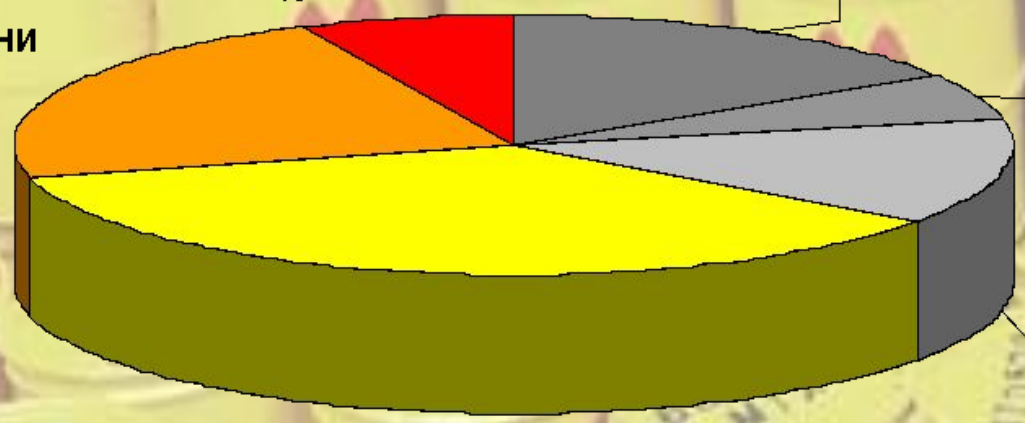

РАЗЛИЧАВАНЕ НА МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА
- САМОСТОЯТЕЛНИ И ПРИ СИГНАЛ НА ИНСТИТУЦИИТЕ

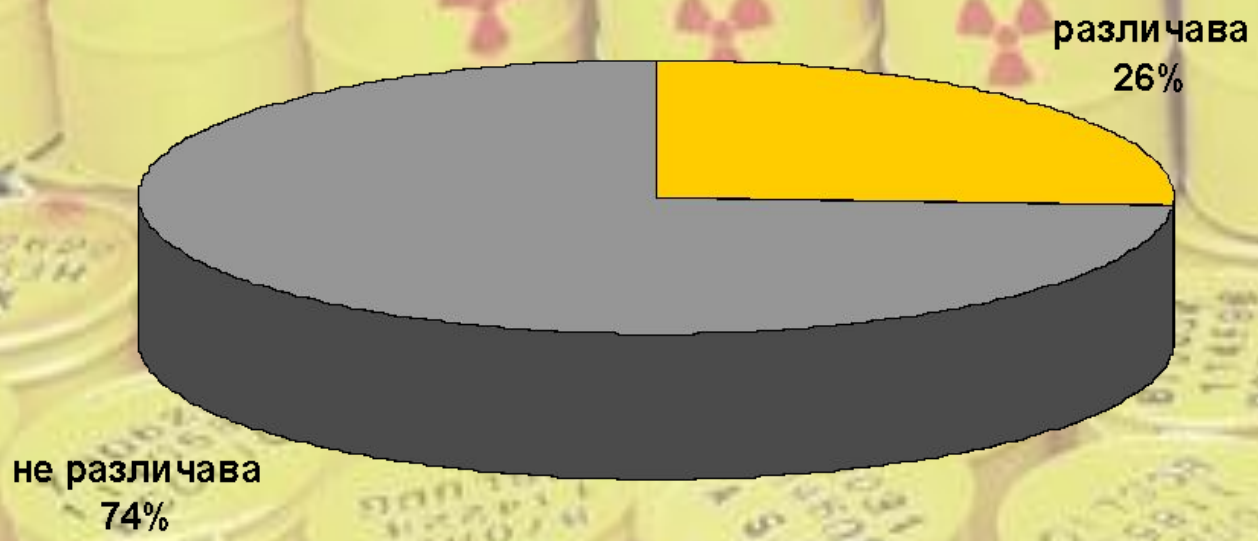

ЕФИКАСНОСТ НА РЕАКЦИЯТА

Според Вас, сигурни и ефективни ли са препоръчаните от институциите мерки за реакция при повишена радиоактиност?

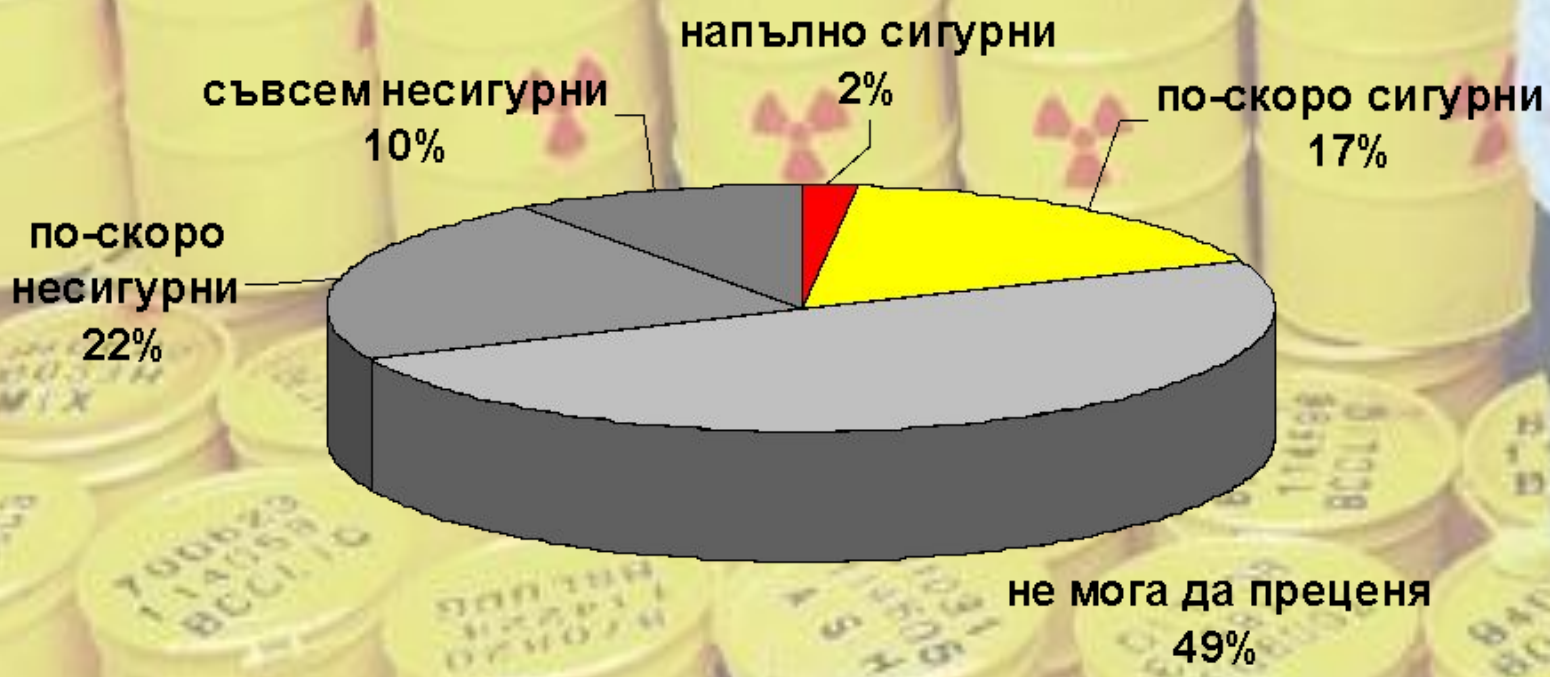

ЛИЧНА ЕФИКАСНОСТ

Имате ли нужните умения и ресурси, за да предприемете препоръчаното от институциите поведение при сигнал за повишена радиоактивност?

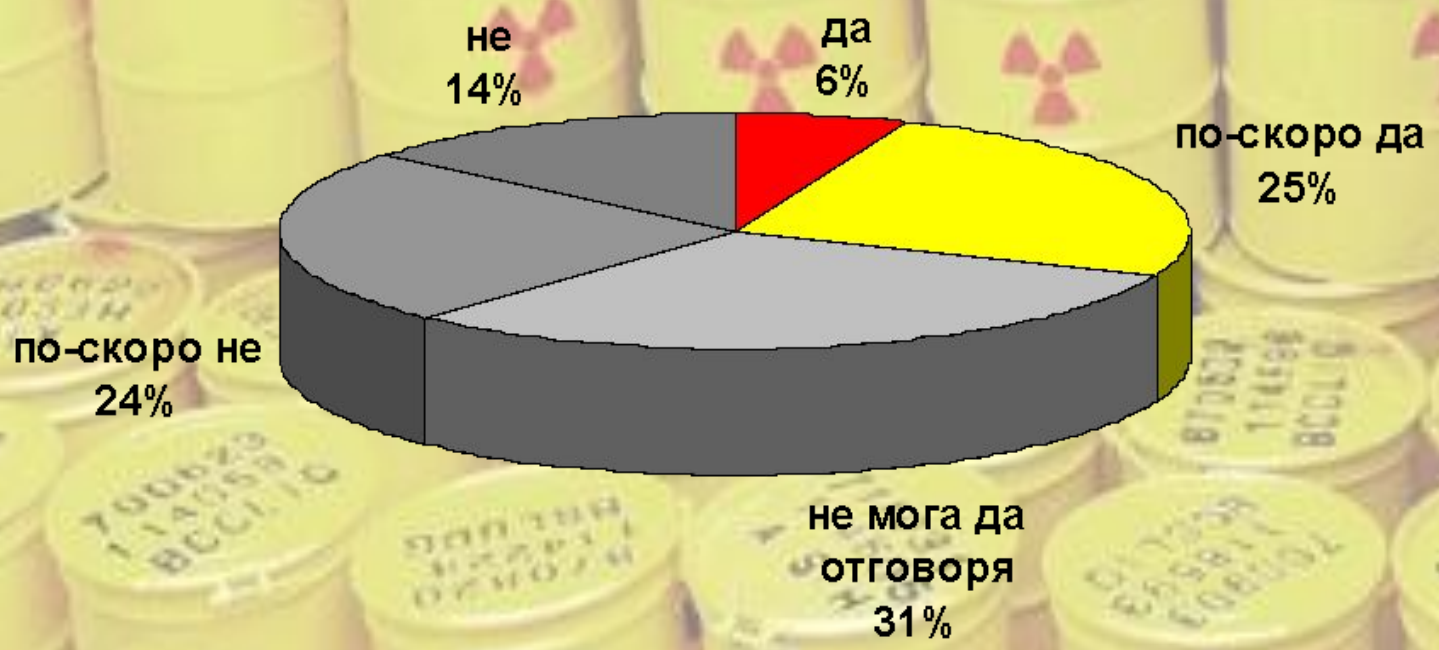

изводи

- Въпреки изпитаната криза с повишена радиоактивност от 1986 г. и актуалните аварии на АЕЦ “Фукушима-1” в Япония, отговорните институции в България и медиите не предприемат комуникационна програма за предпазване на населението.

- Резултатите от емпиричното проучване посочват твърде вероятно следване на „контрола на страха” при евентуална авария или инцидент с ПРА, според РМПП, по-конкретно изпадане на много от гражданите в състояние на паника.

- Необходимо е актуализиране и прецизиране на информацията за защита при такъв тип криза в комплексен апел за опасност и периодичното му разпространяване сред населението чрез всички необходими канали. Всичко това трябва да бъде изпълнено от пеофесионални риск и кризисни комуникатори с помощта на учените от всички науки с отношение към проблема.

www.gdgz.mvr.bg/Azbuka_oceliavane

www.newmedia21.eu/

Благодаря ви за вниманието!

References:

Literature:

[1] Петев, Т. Комуникационната спирала. Аскони-издат, С., с. 34, 2009.

[2] Coombs, W. T. Choosing the right words: The development of guidelines for the selection of the “appropriate” crisis response strategies. – Management Communication Quarterly, pp. 474 – 475, 1995.

[3] Heath, R., O’Hair, D. The Significance of Risk and Crisis Communication. In R.L Heath & H.D. O’Hair (Eds.). Handbook of Risk and Crisis Communication (pp. 5–29). – New York, NY: Routledge, 2009.

[4] Palenchar, M.J. (2005). Risk communication. In R.L.Heath (Ed.), Encyclopedia of public relations (Vol. 2, pp. 752– 755). Thousand Oaks, CA: Sage.

[5] Alexey V. Yablokov; Vassily B. Nesterenko; Alexey V. Nesterenko. *Chernobyl: Consequences of the Catastrophe for People and the Environment. (Annals of the New York Academy of Sciences)* (p. 231), - Wiley-Blackwell, 2009.

[6] Witte, K. Putting the fear back into fear appeals: The extended parallel process model. Communication Monographs, 59, 329–349. 1992.

[7] Roberto, A., Goodall, C., Witte, K. Raising the Alarm and Calming Fears: Perceived Threat and Efficacy During Risk and Crisis. In R.L Heath & H.D. O’Hair (Eds.). Handbook of Risk and Crisis Communication (pp. 285 – 291). – New York, NY: Routledge, 2009.

[8] Stephenson, M.T., & Witte, K. Creating fear in a risky world: Generating effective health risk messages. In R.E.Rice & C.K.Atkin (Eds.), Public communication campaigns (3rd ed., pp. 88–102). Thousand Oaks, CA: Sage., 2001.

[9] Христов, Ч. Убеждаване и влияние. Сиела, С., с. 52, 2008.

[10] Бондиков, В. Съпоставимост на емпирични изследвания., С., 1997.

References:

Web Pages:

http://www.bbc.co.uk/news/science-environment-13048916

http://ivo.bg/2011/03/24/

http://en.wikipedia.org/wiki/Panic

http://www.gdgz.mvr.bg/Azbuka_oceliavane/default.htm

http://www.dhs.gov/files/programs/citizens-preparedness.shtm

http://www.newmedia21.eu/analizi/avariite-v-aets-fukushima-1-i-kazust-a/

Web Pictures:

http://www.ehow.com/info_8630324_dangers-radioactivity.html

http://villageofjoy.com/chernobyl-today-a-creepy-story-told-in-pictures

http://atomictoasters.com/tag/chernobyl/

http://herby-mysecondtrial.blogspot.com/2011/03/fukushima-japan.html

http://www.kznpp.org/index.php?lang=bg&p=gallery